

بررسی نقش سازندهای تبخیری در تخریب کیفیت آبهای سطحی و زیرزمینی منطقه طرح توسعه پخش سیلاب گربایگان ابراهیم گوهری، احمد فاتحی مرج^۱

دشت گربایگان در حدود ۵۰ کیلومتری جنوب شهرستان فسا در استان فارس واقع است. رودخانه شور زهکش اصلی این دشت را تشکیل داده و از مرکز آن عبور می‌کند. در سال ۱۳۶۱ طرح پخش سیلاب کوثر توسط مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع در بخش وسیعی از دشت اجرا گردید. مطالعات زمین‌شناسی و آبهای زیرزمینی مبنای این مقاله نیز در ارتباط با طرح توسعه پخش سیلاب گربایگان توسط مرکز تحقیقات حفاظت خاک و آبخیزداری کشور انجام شده است. هدف از انجام این بخش از مطالعات، بررسی عوامل زمین‌شناسی در تخریب کیفیت آبهای سطحی و زیرزمینی و شناخت بهتر منابع آب‌آبخوان گربایگان و تعیین مرز جبهه آب شور بوده است.

نتایج بررسیهای زمین‌شناسی نشان داد که وجود املاح شور کننده و نمک در بسیاری از سازندهای گسترده در منطقه، مانند سازندهای ساچون، گچساران، رزک، میشان و آغاچاری و بویژه گنبدهای نمکی سازند تبخیری هرمز، عامل اصلی شوری منابع آب ناحیه می‌باشد.

ارزیابی و مطالعه آبهای سطحی و زیرزمینی نیز مشخص نمود که تنها منابع آب، در مرکز دشت قابل شرب بوده و منابع آب دیگر نقاط دشت تنها برای آبیاری مزارع کشاورزی مناسب می‌باشند.

^۱ به ترتیب محققین بخش تحقیقات بهره‌وری از سیلاب و تغذیه آبخوانها، مرکز تحقیقات حفاظت خاک و آبخیزداری کشور